

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

PIJCIE ZNAKOMITE PIWO OKOCIMSKIE

O przewyciężenie kryzysu

Na tle obecnej sytuacji gospodarczej w Polsce wylania się konieczność opracowania programu gospodarczego, co znalazło swój wyraz w pracach samorządu gospodarczego oraz Centralnego Związku Przemysłu Polskiego. Prace nad programem są bezwzględnie czynnikiem twórczym, gdyż przyczyniają się do eliminowania koncepcji mylnych lub trudnych do realizacji. Program ten istniał przed paru laty i wywarł poważny wpływ na życie gospodarcze kraju. Pierwszym takim programem był niewątpliwie zrodzony po wojnie program inflacji, który zlikwidowany został dopiero w r. 1924. Był to, oczywiście, program idący po linii najmniejszego oporu i w końcu zwyciężony został przez program antyinflacyjny. Zwolennicy tego ostatniego programu, t. j. programu stabilizacji opartej o kapitał zagraniczny, zdają sobie sprawę z tego, że dla rozwoju gospodarczego niezbędna jest wolność obrotu osób i towarów. Jeżeli bowiem wielkie operacje kredytowe doprowadzają do pomyślnego rozwoju gospodarczego — to tylko wówczas, o ile istnieje możliwość amortyzacji i spłat oprocentowania długów. Dla tego też prof. Krzyżanowski zwalcza iluzję, że do utrzymania waluty trzeba czynić bilansu handlowego. Jest on natomiast zdecydowanym zwolennikiem wielkiego bilansu handlowego, to jest bilansu o dużych obrotach, gdyż wówczas niebezpieczeństwo deficytu bilansowego nie stanowi dla gospodarstwa żadnej groźby. Realizowana natomiast obecnie przez wszystkie państwa polityka czynnego bilansu jest zupełnym absurdem w swym założeniu, bo wszystkie państwa chcą ze wszystkimi państwami mieć czynny bilans, co jest ekonomicznie niemożliwe i doprowadzi do katastrofy.

Obecny program gospodarczy, program wielkich inwestycji może być oparty tylko o kooperację międzynarodową, o umiarkowany liberalizm. W obecnych warunkach gospodarczych i politycznych niema możliwości realizacji tego programu i jeśli zważyć, że jedna z jego kardynalnych zasad — złota waluta — istnieje zaledwie w 6 państwach. Załamanie złotej waluty jest załamaniem prób stworzenia porozumień międzynarodowych. Dla nas istnieją jasno sprecyzowane konkretne wnioski: rząd i opinia stanęły na stanowisku, że program waluty złotej jest dobry, a z tego trzeba wyciągnąć pewne konsekwencje. Sytuacja w obecnej chwili jest w Polsce bardzo niebezpieczna: uchwaliliśmy nową wysoką taryfę celną, która jest bronią obosieczną. Niebezpieczne są również tendencje lansujące poglądy, że uzdrowienie stosunków mogłoby się oprzeć na inflacji. Na szczęście atmosfera dla inflacji na świecie, pomimo pewnych oznak tego rodzaju w Rosji, Niemczech i Stanach Zjednoczonych nie jest pomyślna. Wobec trudności, na jakie napotyka kwestja finansowania wielkich robót publicznych z powodu niemożności ustalenia porozumień międzynarodowych, sądzić należy, że skutecznym środkiem ku złagodzeniu wojny celnej byłoby pakt regionalne.

Jeżeli ten program nie zostanie osiągnięty — nie będzie można mówić o realnej poprawie. Są zresztą pewne przebleśki otrzeźwienia: klęska etatyzmu w postaci likwidacji prohibicji w Stanach Zjednoczonych i zniesienie barier celnych w twierdzy protekcjonizmu — Australji. Gdyby całkowicie oprzytomienie nie nastąpiło — trzeba poprawę rozłożyć na dłuższy okres czasu.

Najbliższą przyszłości trzeba jednak oglądać w kolorze nie czarnym, lecz raczej szarym. Istnieje bardzo ważki czyn-

nik, który wydatnie przyspieszyć może przewyciężenie kryzysu. Czynnikiem tym jest technika, której wspaniałe postępy w dziedzinie np. radia lub rozwoju

środków komunikacyjnych pozostają w paradoksalnej sprzeczności z barjerami celnymi i trudnościami, stawianymi na drodze do międzynarodowego zbliżenia gospodarczego. Technika, która jest wrazem bogacenia, zwycięży bezwzględnie politykę, która pcha gospodarstwo światowe ku zubożeniu. R.

Taryfy kolejowe winny wreszcie potanieć!

Warszawa. — Organizacje gospodarcze czynią przygotowania do posiedzenia Państwowej Rady Kolejowej, które ma być zwołane na podstawie nowego statutu przez ministra komunikacji już w najbliższym czasie.

Związek Izb przemysłowo-handlowych i Centralny Związek Przemysłu Polskiego — jak slychać — mają wystąpić z postulatami obniżki taryfy osobowej. Natomiast jeśli chodzi o taryfy towarowe to wskazane jest wyrównanie wielkiej

rozpiętości, jaka powstała pomiędzy ich kosztem a wartością przewożonych ładunków. Bardzo doniosłą jest sprawa obniżenia taryf importowych na przewóz surowców i półfabrykatów niezbędnych dla przemysłu.

Z postulatów ogólnych należy wymienić przeprowadzenie istotnej komercjalizacji kolei i uniezależnienie kierownictwa Chodzi o to, ażeby koleje skomercjalizowane miały swego generalnego dyrektora uniezależnionego od zmian gabinetowych

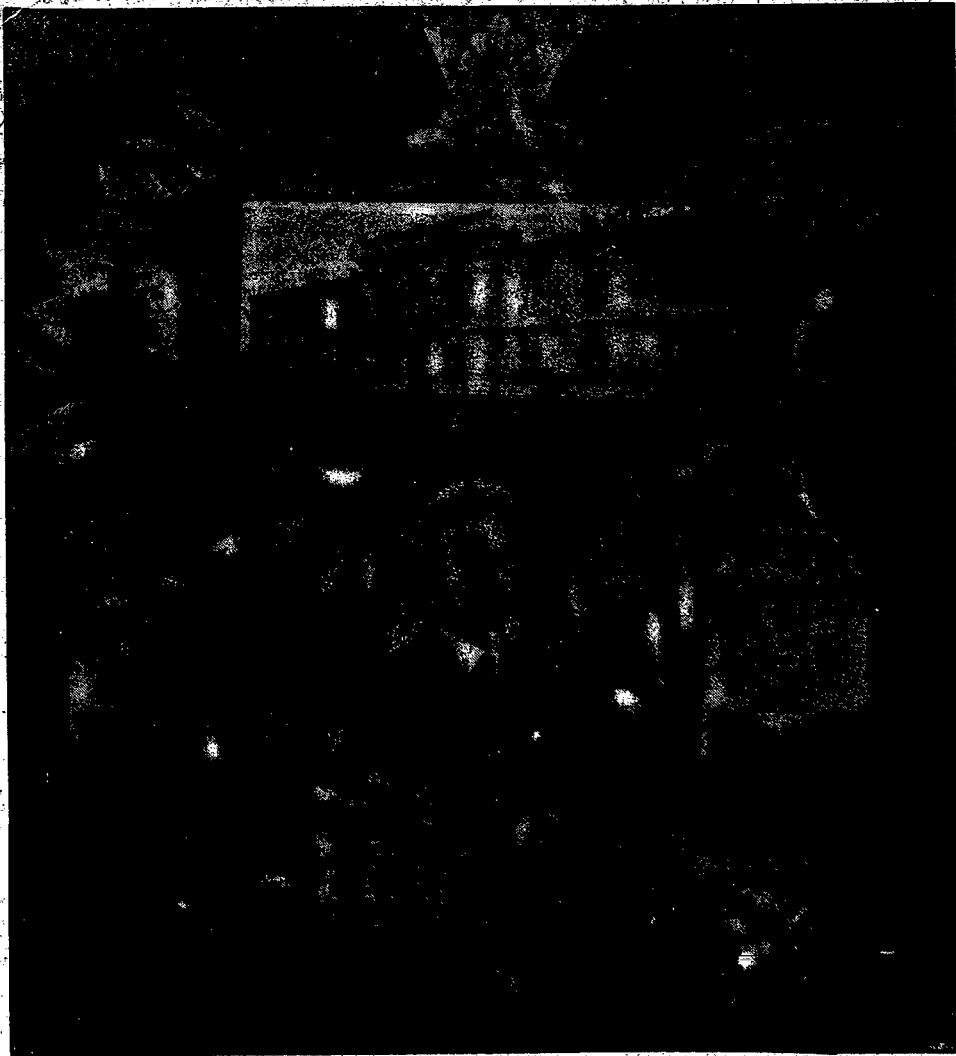
ministra za komunikacji sprawowałby tylko zwierzchni nadzór i kontrolę.

Następny postulat dotyczy reorganizacji zasad gospodarki kolejowej. Chodzi o to, ażeby budżet kolejowy podzielony został na pozycje niezależne i zależne od przewozów, co przyczyni się do oszczędności i ożywienia ruchu kolejowego.

Z dokładnie sprecyzowanymi postulatami mają wystąpić organizacje rolnicze, które podkreślają, że budowa naszej taryfy kolejowej jest zanadto schematyczna nie tylko w traktowaniu przewozów wewnętrznych i eksportowych, lecz również wobec importu i tranzytu.

Wszyscy nowoprzybywający prenumeratorzy „Gonia” mogą otrzymać początek drukującej się w odcinku nadzwyczaj ciekawej powieści

PRZEGRANY ZAKŁAD.

Dziś rozpoczęło się posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej, 1922—1932. Dnia 28 listopada 1932 r. przypadło dziesięciolecie istnienia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Geneza Senatu w dawnej Polsce stanowiącą z wieków urządzenie książęcych i czasów piastowskich (Mieszko i Bolesław). Za czasów Łokietka i Kazimierza Wielkiego przy zbieraniu rozmaitych ziem piastowskich wiecie poszczególnych ziem łączą się, w jedno, twórczo stopniowo t. zw. Radę Królewską, Radę Królewską miała ogromne wpływy na ówczesny bieg spraw politycznych państwa. M. in. jej działaniem była np. Unia Litwa z Polską, Rada Królewiska w wieku XIV nazywa się już Senatem. Pod koniec wieku XV, w chwili wyraźnego tworzenia się parlamentu polskiego Senat stanowił w Senacie — Izba Senatorska, która następnie ulega różnym ewolucjom. przybierała charakter mieszany Rady Królewskiej Izby Parlamentarnej. Konstytucja 3 Maja 1791 ustala wyraźnie zakres działania i skład Senatu. Senat powstała się następnie w krótkim okresie Księstwa Warszawskiego oraz Królestwa Kongresowego. — W Polsce, odrodzonej wskrzeszonej Senatu nastąpiło po uchwaleniu Konstytucji 3 Maja 1921 r., a 28 listopada 1922 r. Nacelnik Państwa otworzył pierwsze, posiedzenie Senatu. — Na zdjęciu naszym widzimy gmach Senatu R. P., plakiety z wizerunkiem Marsz. Piłsudskiego, portrety dotychczasowych marszałków pp. Trąpczyńskiego, dr. Szymańskiego i p. Raczkiewicza oraz salę posiedzeń Senatu.

